

Dato: 17. juni 2020

Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – maj 2020

I forbindelse med besvarelsen af samrådsspørgsmål D den 27. august 2019 i Folketingets Retsudvalg fremlagde justitsministeren Rigspolitiets og Rigsadvokatens handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdning og sagsbehandlingstid på personfarlig kriminalitet. Personfarlig kriminalitet omfatter bl.a. vold, voldtægt, drab, brandstiftelse, blufærdighedskrænkelser, røveri og trusler.

På kort sigt er formålet med handlingsplanen at sikre, at *alle* sager om personfarlig kriminalitet konsekvent tildeles den højeste prioritet, og at forurettede underrettes om behandlingen af deres sag. Handlingsplanens initiativer skal samtidig reducere den historisk høje sagsbeholdning i politi og anklagemyndighed og sikre, at der fremover skabes et balanceret gennemløb i sagsbehandlingen, sådan at sagsophobningen på personfarlig kriminalitet bremses, de nuværende sagsbunker og de ældste sager håndteres, og sagsbehandlingstiden på området nedbringes.

Varige nedbringelser af sagsbeholdningen og sagsbehandlingstiden forudsætter en langsigtet og konsekvent prioritering af både den personfarlige kriminalitet og straffesagsområdet generelt, hvilket i handlingsplanen er konkretiseret i følgende elementer:

- Med udgangen af 2020 er beholdning, alder og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden reduceret med 20 pct. i forhold til første halvår 2019
- Personfarlig kriminalitet prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager
- Politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet – senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren underrettes om status og videre forløb.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten præsenterer i nærværende notat en status på handlingsplanens fremdrift med udgangen af maj 2020 – både centralt hos Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater samt decentralt i politikredsene. Rigspolitiet og Rigsadvokaten afrapporterede status på handlingsplanen første gang ved udgangen af oktober 2019, jf. notat af 5. november 2019 om *"Afrapportering på handlingsplan for nedbringelse af sagsbeholdningen på personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden – oktober 2019"*, og de månedlige afrapporteringer findes på Rigspolitiets og Rigsadvokaten

katens hjemmeside. Status på statsadvokaternes tilsyn med handlingsplanen afrapporteres særskilt hvert kvartal. Rigsadvokatens 2. afrapportering på tilsynet med handlingsplanen af 27. maj 2020 dækker perioden januar – marts 2020 og er afgivet i forlængelse af Rigspolitiets og Rigsadvokatens fælles afrapportering for april måned 2020.

Resultatet for maj 2020 viser, at politikredsene samlet set er godt på vej til en nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020. I maj måned ses et fald i alderen for sager uden sigtelse og sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet. Alderen på begge sagsbeholdninger har været et fokuspunkt for Rigspolitiet og Rigsadvokaten – ikke mindst i de seneste måneder, hvor alderen på de to beholdninger har været stigende.

Det er fortsat for tidligt at fastslå konsekvenserne af Covid-19 for sagsbehandlingen, herunder i hvilket omfang sager om personfarlig kriminalitet eventuelt er påvirket. Udviklingen i april og maj 2020 kan tyde på, at politikredsene i maj måned i højere grad har haft mulighed for at behandle sager om personfarlig kriminalitet, selvom der fortsat er udfordringer på især målsætningerne for den gennemsnitlige alder på beholdningen af anmeldelser uden sigtelser, hvilket senere hen vil kunne få konsekvenser for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Rigsadvokaten og Rigspolitiet vil i resten af 2020 have fuld fokus på at sikre, at ambitionen om en samlet nedbringelse med 20 pct. ved udgangen af 2020 indfries, og at sagsbehandling af personfarlig kriminalitet fortsat vil have højeste prioritet.

I det følgende gennemgås handlingsplanens enkelte elementer samt den foreløbige status på fremdrift på implementering og målopfyldelse.

Mål for sager vedrørende personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politiets og anklagemyndighedens sagsbeholdning og sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet med udgangen af 2020 skal være reduceret med 20 pct.

Status på målopfyldelsen for politi og anklagemyndighed fremgår nedenfor.

Tabel 1: Målopfyldelse for maj 2020

Side 3

Sagsbehandlingstid (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	Januar-maj 2020
Anmeldelse til afgørelse af tiltalerspørgsmål	134	137	143	151	149	242	170
Mål – dec. 2020							194
<i>Difference mellem mål og status</i>							24
Sagsbeholdning (antal)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	Ultimo maj 2020
Sager uden sigtelse	3.207	4.605	7.491	11.171	9.009	9.096	6.217
Mål – dec. 2020							7.277
<i>Difference mellem mål og status</i>							1.060
Sigtelser uden tiltale	-	-	5.621	6.235	11.188	8.986	7.079
Mål – dec. 2020							7.189
<i>Difference mellem mål og status</i>							110
Alder på sagsbeholdning (dage)	2014	2015	2016	2017	2018	1. halvår 2019	Ultimo maj 2020
Sagsbeholdning uden sigtelse	158	140	146	164	172	184	183
Mål – dec. 2020							147
<i>Difference mellem mål og status</i>							-36
Sigtelser uden tiltale	-	-	126	140	213	184	137
Mål – dec. 2020							147
<i>Difference mellem mål og status</i>							10

Note:

Data for 2014 - 1. halvår 2019 er fra det berigtigede faktaark pr. 27. september 2019. Data for status pr. maj 2020 er fra den 15. juni 2020.

Sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse af tiltalerspørgsmål er faldet fra 242 dage i gennemsnit i 1. halvår 2019 til 170 dage i gennemsnit i de fem første måneder i 2020, *jf. tabel 1*. Dette er 24 dage mindre end målet om en reduktion på 20 pct. ved udgangen af 2020. Det bemærkes, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 1. halvår 2019 var længere end normalt, da de fleste af de såkaldte Umbrella-sager afventede en afgørelse i Højesteret (som faldt i januar 2019), før der blev rejst tiltale.

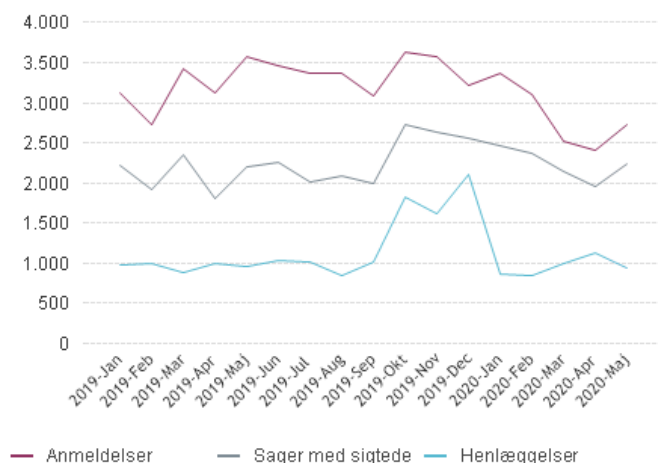
Beholdningen af verserende anmeldelser uden sigtelse er faldet fra 9.096 i 1. halvår til 6.217 i maj 2020. Det er 1.060 sager under målsætningen for december 2020. Den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen uden sigtelse er i maj faldet med 9 dage til 183 dage, hvilket er 36 dage fra målet med udgangen af 2020.

Beholdningen af verserende sager med sigtelse uden tiltale er faldet fra 8.986 sager i 1. halvår 2019 til 7.079 sager i maj 2020, hvilket er 110 sager under målet for december 2020. Der ses dog en stigning fra april 2020, hvor antallet af sager med sigtelse uden tiltale var 6.875. Dertil bemærkes, at den gennemsnitlige alder på sagsbeholdningen af

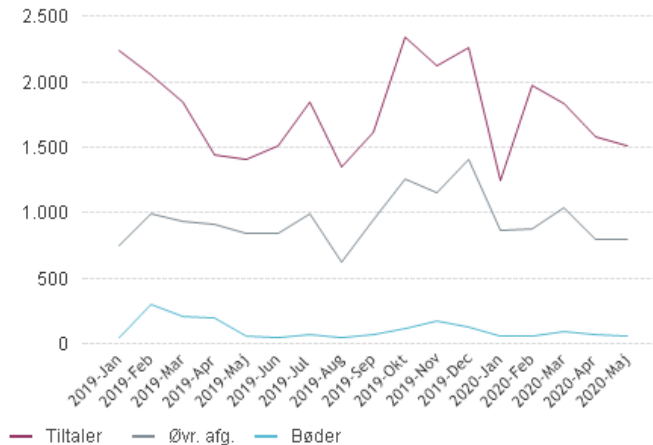

sager med sigtelse uden tiltale var 137 dage i maj 2020, hvilket er 10 dage mindre end målet med udgangen af 2020.

Figur 1: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019-2020 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Figur 2: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019-2020 fordelt på måneder – personfarlig kriminalitet

Note: Figur 1 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 2 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figurene kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 15. juni 2020.

Antallet af anmeldelser vedrørende personfarlig kriminalitet er faldet markant fra januar til april 2020, men herefter ses en stigning i anmeldelser for maj måned. Det bemærkes, at der generelt ses et fald i straffelovs anmeldelser fra januar til maj 2020 og særligt i perioden fra nedlukningen af en række samfundsinstitutioner som følge af covid-19-situationen. Samtidig er der i maj sket en stigning i sager med sigtede, mens antallet af henlæggelser er faldet siden april 2020, jf. figur 1 og 2.

På tværs af landet har politikredsene reduceret i beholdningen af anmeldelser uden sigtelse siden handlingsplanens ikrafttrædelse, jf. tabel 2. De fleste kredse har også reduceret beholdningen af sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmål siden handlingsplanens ikrafttrædelse, dog med undtagelse af Midt- og Vestsjællands Politi og Bornholms Politi. Sidstnævntes beholdning er dog relativt begrænset sammenholdt med de øvrige politikredse (13 sager pr. 15. juni 2020).

For så vidt angår alderen for både anmeldelser uden sigtelser og sigtelser uden afgørelse af tiltalespørgsmålet er den faldet fra april 2020 til maj 2020 i de fleste kredse. Kun få kredse oplever mindre stigninger i alderen på anmeldelser uden sigtelser.

Tabel 2 - Kredsvis målopfyldelse: Målopfyldelse fordelt på politikredse

Side 5

Anmeldelser uden sigtelse

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	363	235	244	-9	112	75	72	3
Østjyllands Politi	639	511	456	55	133	106	113	-7
Midt- og Vestjyllands Politi	419	311	292	19	143	124	125	-1
Sydøstjyllands Politi	311	227	227	0	109	89	88	1
Syd- og Sønderjyllands Politi	456	323	360	-37	128	126	120	6
Fyns Politi	899	681	632	49	164	137	149	-12
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	572	398	382	16	129	111	119	-8
Midt- og Vestsjællands Politi	834	466	529	-63	156	147	139	8
Nordsjællands Politi	934	730	757	-27	202	147	196	-49
Københavns Vestegns Politi	553	443	410	33	123	89	87	2
Københavns Politi	3.095	2.462	1.915	547	253	190	298	-108
Bornholms Politi	21	9	13	-4	78	49	81	-32
Danmark i alt	9.096	6.796	6.217	579	184	147	183	-36

Sigtelser uden afgørelse af tiltale spørgsmål

Kreds	Antal				Alder (dage)			
	Baseline	Mål	Status	Difference	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	490	335	440	-105	148	117	109	8
Østjyllands Politi	804	594	768	-174	173	147	94	53
Midt- og Vestjyllands Politi	775	543	626	-83	135	137	140	-3
Sydøstjyllands Politi	822	637	619	18	211	147	202	-55
Syd- og Sønderjyllands Politi	1.073	858	709	149	161	147	144	3
Fyns Politi	1.001	716	694	22	168	135	133	2
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	581	464	412	52	138	88	82	6
Midt- og Vestsjællands Politi	395	316	529	-213	139	96	135	-39
Nordsjællands Politi	923	565	529	36	296	122	154	-32
Københavns Vestegns Politi	429	300	395	-95	130	85	73	12
Københavns Politi	1.683	1.236	1.345	-109	213	170	167	3
Bornholms Politi	10	6	13	-7	74	128	124	4
Danmark i alt	8.986	6.570	7.079	-509	184	147	137	10

Sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltale spørgsmål

Kreds	Baseline	Mål	Status	Difference
Nordjyllands Politi	230	140	115	25
Østjyllands Politi	188	173	162	11
Midt- og Vestjyllands Politi	177	140	114	26
Sydøstjyllands Politi	192	176	138	38
Syd- og Sønderjyllands Politi	201	193	232	-39
Fyns Politi	193	194	167	27
Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi	142	154	117	37
Midt- og Vestsjællands Politi	217	147	165	-18
Nordsjællands Politi	408	286	219	67
Københavns Vestegns Politi	200	141	115	26
Københavns Politi	327	235	233	2
Bornholms Politi	73	37	52	-15
Danmark i alt	242	194	170	24

Note til tabel 2: Baseline for 1. halvår er fastlagt ud fra datagrundlaget for udarbejdelsen af handlingsplanen, og målet er fastsat og fordelt mellem politikredse herefter. Status og difference er opdateret pr. 15. juni 2020. Data er opgjort dynamisk.

Personfarlig kriminalitet har højeste prioritet

Handlingsplanen fastslår, at den personfarlige kriminalitet skal prioriteres konsekvent højest i den daglige visitation af indkomne anmeldelser og i håndteringen af ældre sager. Derfor har politiet og anklagemyndigheden i handlingsplanen besluttet at iværksætte følgende tiltag:

- Politikredsene har et elektronisk værktøj (en såkaldt elektronisk sagsstyringsreol), som skal sikre et dagligt overblik over antallet af sager, deres respektive alder samt aktuelle status og placering. Dette gør, at politiet og anklagemyndigheden altid har et aktuelt overblik, der understøtter den konsekvente prioritering af sagerne om personfarlig kriminalitet.
- Samtidig sikrer de eksisterende ambitiøse mål for sager om vold og voldtægt (jf. målene for de såkaldte VVV-sager), at disse sager konsekvent prioriteres højest, samt at de nytilkomne sager håndteres på trods af oprydningsindsatser på gamle sager.
- Som et nyt initiativ har de regionale statsadvokater indført et særligt tilsyn med sager, hvor der har været rejst sigtelse i lang tid. Tilsynet skal sikre, at der i alle tilfælde er tilstrækkelig fremdrift i behandlingen af sagerne. Ordningen indebærer blandt andet, at politikredsene pålægges at orientere statsadvokaterne om alle sager om personfarlig kriminalitet, hvor der er rejst sigtelse, men efter 12 måneder endnu ikke er truffet afgørelse om tiltalsspørgsmålet. Politikredsene skal i disse tilfælde forklare sagsforløbet, og statsadvokaten kan konkret bestemme, at der skal tages nye sagsskridt for at sikre fremdrift i sagen.
- De regionale statsadvokater har herudover skærpet det tilsynsmæssige fokus på politiets behandling af anmeldelser om personfarlig kriminalitet, hvor der ikke er sket sigtelse, selv om der er gået lang tid. Statsadvokaternes tilsyn med disse sager vil blandt andet blive gennemført i form af målrettede tilsynsmøder og stikprøvekontroller.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har fortsat et stort fokus på implementeringen af handlingsplanen og dens målsætninger over for politikredsene. Planen drøftes løbende i Koncernledelsen for politi og anklagemyndighed, ligesom Rigsadvokaten i fællesskab med Rigspolitiet afholder månedlige videomøder med advokaturchefer i politikredsene og de regionale statsadvokater for at sikre det rette fokus. Videomøderne har dog været sat på pause i perioden fra marts til maj 2020 som følge af situationen med Covid-19. Møderne genoptages i slutningen af juni 2020.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet arbejder videre med at tilpasse eksisterende ledelsesinformation, så politikredsene har adgang til aktuel ledelsesinformation til driftsstyring, underretning og løbende opfølgning på de sager og sigtelser, der er omfattet af handlingsplanen.

For en uddybet status på tiltag implementeret i Rigspolitiet, hos Rigsadvokaten, hos de regionale statsadvokater og politikredsene kan der henvises til afrapporteringen for oktober måned 2019.

Side 7

Underretning af forurettede i sager om personfarlig kriminalitet

Handlingsplanen fastslår, at politikredsene er forpligtede til at holde den forurettede borger underrettet. Senest seks måneder efter anmeldelse af en sag om personfarlig kriminalitet skal borgeren således underrettes om status og sagens videre forløb. Derfor har politiet og anklagemyndigheden besluttet at iværksætte følgende:

- Der er indført en ordning, hvor politiet eller anklagemyndigheden, når der er forløbet seks måneder fra tidspunktet for anmeldelsen i sager om personfarlig kriminalitet, uden at der er truffet afgørelse i sagen, skal tage kontakt til den forurettede borger og orientere om sagens forløb. I det omfang det er muligt, skal politiet og anklagemyndigheden orientere den forurettede om det forventede tidspunkt for sagens afgørelse og om andre forhold, der kan være relevante for den forurettede. Orienteringen skal ske i alle tilfælde, hvor den forurettede ikke allerede er orienteret om sagens forløb mv. af en kontaktperson i medfør af kontaktpersonordningen.
- I forhold til den konkrete behandling af straffesagerne er der i bekendtgørelse nr. 1108 af 21. september 2007 og afsnittet i Rigsadvokatens meddelelse om vejledning af forurettede fastsat retningslinjer for politiets og anklagemyndighedens pligt til at vejlede og orientere forurettede i straffesager og til at udpege en kontaktperson for forurettede. Der er via de regionale statsadvokater iværksat et tilsyn med, at disse retningslinjer og den nye underretningsordning følges.

Status på implementeringen af ovenstående initiativer er følgende:

Rigspolitiet følger løbende op på, at underretningspligten overholdes. Politikredsene havde på landsplan medio juni 2020 gennemført underretning i 66 pct. af de sager, hvor der skal ske underretning, *jf. tabel 3*. Tabellen viser den procentvise andel af underretningspligtige sager, hvor der er foretaget underretning. Det bemærkes, at der er tale om et øjebliksbillede, da der hver dag tilgår nye underretningspligtige sager, samt er sager, hvor underretning er gennemført.

Andelen af gennemførte underretninger ligger i maj måned lavere, end den gjorde i april 2020, hvor der blev gennemført underretning i 75 pct. af de sager, hvor der skal ske underretning. Rigspolitiet og Rigsadvokaten følger området løbende, og der vil være tydeligt fokus på at hæve andelen af gennemførte underretninger i løbet af den næste måned.

Tabel 3 – Status på underretning i sager om personfarlig kriminalitet pr. 15. juni 2020

Kreds	Andel af gennemførte underretninger
Nordjylland	89 pct.
Østjylland	59 pct.
Midt- og Vestjylland	97 pct.
Sydøstjylland	60 pct.
Syd- og Sønderjylland	57 pct.
Fyn	60 pct.
Sydsjælland og Lolland-Falster	67 pct.
Midt- og Vestsjælland	69 pct.
Nordsjælland	51 pct.
Københavns Vestegn	87 pct.
København	68 pct.
Bornholm	89 pct.
Danmark i alt	66 pct.

KILDE: Rigspolitiet, QlikView, Udvidet personfarlig kriminalitet - underretning, dynamiske data. Data trukket 15. juni 2020.

Det kan oplyses, at det har været nødvendigt at tilpasse registreringen af underretningen, så politikredsene hele tiden kan følge de relevante sager, som de skal underrette i. Derfor anvendes disse dispositionskoder også til at registrere, hvis der ikke er en relevant forurettet at underrette. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor der er afsagt trusler, der ikke er personhenførbare (for eksempel mod politiet mere generelt), hvor forurettede ikke kan identificeres (typisk sager om børneporno) eller i sager, hvor forurettede er død, og der ikke er relevante pårørende at underrette. Politikredsene har registreret, at der ikke er en relevant forurettet at underrette 199 gange i maj 2020. De regionale statsadvokaters tilsyn med underretningspligten indebærer bl.a. et tilsyn med, at der bliver underrettet i de rigtige sager – herunder om der er en relevant forurettet at underrette.

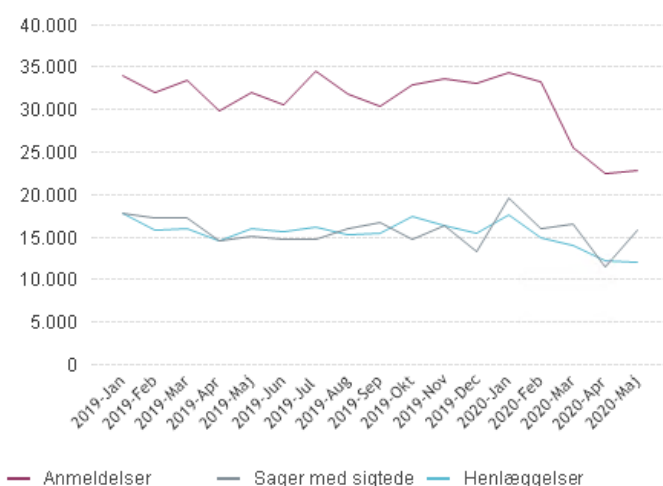

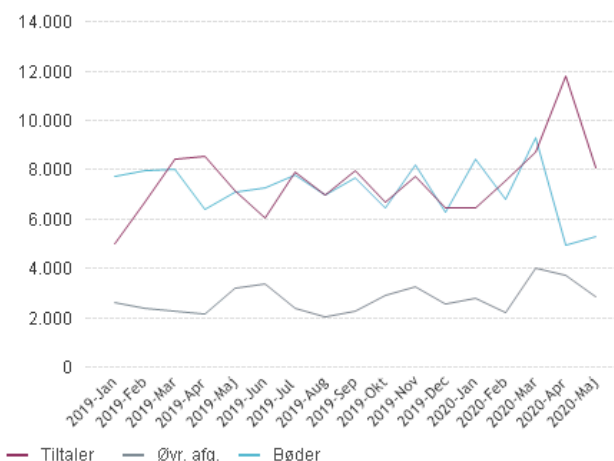
Opgørelse af udviklingen i anden kriminalitet

Prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet vil få betydning for behandlingen af andre straffesager. Dette er særligt tilfældet i anklagemyndigheden, der med den nuværende ressourcesituation ikke har mulighed for at behandle flere sager, men som alene kan prioritere ressourcerne til forskellige typer af sager. Også i den anledning følger Rigspolitiet og Rigsadvokaten løbende den generelle kriminalitetsudvikling. Figur 3 og 4 viser udviklingen i behandlingen af henholdsvis anmeldelser, sigtelser og henlæggelser (figur 3) samt tiltaler, øvrige afgørelser og bøder (figur 4) i 2020 fordelt på måneder. Figureerne omfatter al kriminalitet bortset fra personfarlig kriminalitet og færdselssager, da antallet af færdselssager fylder meget antalsmæssigt sammenlignet med de resterende straffesager.

Figur 3: Anmeldelser, henlæggelser og sigtelser i 2019-2020 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Figur 4: Tiltaler, bøder og øvrige afgørelser i 2019-2020 fordelt på måneder – al anden kriminalitet ekskl. Færdsel

Note:

Figur 3 omfatter anmeldelser, sigtelser og henlæggelser opgjort som antal sager, og figur 4 omfatter tiltaler, øvrige afgørelser og bøder opgjort som antal forhold. En sag svarer til et journalnummer i POLSAS, og et forhold svarer til en person sigtet på en sag. Der kan være flere personer sigtet i en sag/flere forhold i en sag. Data er opgjort dynamisk, hvorfor efteropdateringer af sagerne i POLSAS kan påvirke antallet af sager og forhold bagud i tid. Figureerne kan således ændre sig for de enkelte måneder som følge af efteropdateringer af sagerne i POLSAS. Data er fra den 15. juni 2020.

